

**KERKBLAD VOOR DE PROTESTANTSE
GEMEENTE TE FRANEKER**

30 ste jaargang, nummer 10
vrijdag 6 oktober 2023

**De kopij voor de volgende nummers
inleveren uiterlijk donderdag 26 oktober (nr. 11)
en donderdag 30 november (nr. 12)**

Ik ben niet ik.....

*Ik ben niet ik
Ik ben dit
die langs mijn zijde gaat
zonder dat ik het zie,
die ik soms zal zijn
en dat vergeet ik soms.
Degene die stil is, sereen als ik spreek,
degene die vergeeft, lief als ik haat,
degene die loopt waar ik niet ben,
degene die zal blijven staan als ik sterf.*

Van: Juan Ramón Jiménez, Spaanse dichter en schrijver
Bovenstaand gedicht staat in het boek; "Ouder worden" verleden – heden – toekomst
De schrijfster Renée Zeylmans belicht vanuit de antroposofische visie het ouder worden.

Ingezonden door Titia de Boer en Jannie Krol

VOEDSELBANK

Heeft u voedingsartikelen die u zelf niet gebruikt, dan kunt u dit doneren aan de voedselbank.

Er staat een krat bij het kerkelijk bureau in de hal op Zilverstraat 36. 's Morgens tussen 08.00 en 12.00 uur geopend.

Wilt u een (extra) activiteitengids 2023 / 2024 ontvangen, dan kunt u deze 's morgens ophalen bij het kerkelijk bureau. Ook zondags in de Martinikerk zijn de boekjes te verkrijgen.

Op woensdag 11 oktober is het kerkelijk bureau gesloten in verband met een bijeenkomst.

MEDITATIE DOOR: DS. SYTZE YPMA

Abe en Eise

Ze zijn beide werelderfgoed, de eerste als aartsvader van het geloof in drie wereldgodsdiensten, het jodendom, het christendom en de islam. De andere sinds vorige maand van Unesco. Beide, Abraham en Eise Eisinga, hebben de wereld een dienst bewezen, die, zeg maar gerust, van onschatbare, tijdloze waarde is. Beide zijn geroepen, door een stem. Door een stem wil ook zeggen, door een inzicht, een besef of intuïtie.

Eise was wolkammer en volgens een joodse legende paste Abraham op de godenbeeldjes in de winkel van zijn vader. Bij Eise was het zijn vader die hem inwijdde in de wis- en sterrenkunde. Bij Abraham was het zijn vader die hem in een winkel vol afgodsbeelden zette, wat hem leegte en zinloosheid deed ervaren. Beide mannen vonden dus hun spoor via hun vader.

In zijn biografie over Eise Eisinga *De Hemelbouwer* schrijft Arjen Dijkstra dat Eisinga nooit iets losliet over de reden waarom hij aan zijn Planetarium begonnen is. Het gerucht ging, dat Eisinga het zou hebben gebouwd om de angst voor het einde der tijden te weerleggen.

Wat was het geval? De wereld zou ten onder gaan, zo zou Eelco Alta, predikant uit Boazum, in een pamflet beweren. Op 8 mei 1774 was het D-Day. Dan zou er een conjunctie van planeten zijn, dus een stand van planeten, zodanig dat ze elkaar zouden aantrekken en uit hun baan zouden raken, met, zoals Eisinga schrijft, waarschijnlijk ongelukkige gevolgen voor onze aarde. Het volk raakte in paniek en Eisinga wilde met het Planetarium aanschouwelijk weerleggen dat de aarde zou blijven bestaan. Dijkstra legt ook uit dat het waarschijnlijk zo simpel niet lag. Wel blijkt uit bewaarde brieven dat Eisinga mede reageerde op de onrust onder de mensen. Maar zijn drijfveer was nog van een meer lucide aard. Hij had door berekeningen en zijn genialiteit ingezien, dat je met het bouwen van een maquette van het planetenstelsel en via een uurwerk aangedreven cirkelvormen de loop en stand van de planeten kon aantonen. Hij bleef kalm onder de paniek van de bevolking. Hij wist dat de conjunctie in feite optisch bedrog – vanuit het perspectief van de aarde leken de planeten dichter bij elkaar te staan dan in feite het geval was. Dit lucide inzicht schonk Eisinga nog iets anders, namelijk vastberadenheid en vertrouwen.

En daar raakt Eise Abraham. Beide vinden vertrouwen. Eisinga drukt dat uit in de bouw van het Planetarium, Abram (zijn oude naam) door te luisteren naar een stem die hem bevrijdt uit de crisis van zinloosheid en leegte. Wat draagt me, wat wijst me de weg? Abram had misschien al wel eens naar de sterren gekeken, maar de leegte en zinloosheid bleven aan hem knagen. Door iets anders kwam hij in beweging. Door taal die hem raakte en richting gaf. Een taal vol woorden als een lamp voor zijn voeten en een licht op zijn weg. Ja, dat woorden kapot kunnen maken wist hij ook, maar nu vertolkten woorden een stem, werden een verhaal, en dat verhaal is bewaard, gelezen en doorverteld. Het heeft mensen geraakt en gered. ‘Abraham had ervaren ‘hoe God tot hem sprak in de stilte van de nacht onder de wijde sterrenhemel van de oosterse steppe,’ aldus Tilman Haberer in *Grenzeloos God*.

Waar Eisinga door wetenschappelijk inzicht de orde en beweging van het zonnestelsel doorzag, ervoer Abraham dat in tekst en taal een stem kan klinken die te vertrouwen is, waarop hij zijn toekomst durfde te bouwen. In Genesis 15 laat die Stem hem naar buiten komen en de blik hemelwaarts richten. ‘Kijk naar de hemel, en tel de sterren als je kunt. Zo talrijk zal je toekomstig nageslacht zijn.’ En dan staat er: ‘Abram heeft de Heer geloofd en dat geloof is hem aangerekend tot gerechtigheid.’ Later zou Luther roepen sola fide, door geloof alleen. Het wonder van de woorden uit de Bijbel is, dat ze ons kunnen dragen, in tij en ontij, en ons telkens weer naar een overkant brengen. Dat kunnen we niet bewijzen op de wijze van Eise, maar wel ervaren en aan elkaar doorvertellen, in de geest van Abraham.

Dat ook wij in onze eeuw de geestelijke reis mogen maken, en dat net als bij Abram onze bestemming niet ten diepste geënt is in stam, familie of land, maar in een besef dat dit ontstijgt, dat ons voert naar nieuwe horizonten.

KERKDIENSTEN

Zondag 8 oktober

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma

Zondag 15 oktober

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma

9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam: ds. S. Reitsma, Ljouwert

Zondag 22 oktober

10.00 uur Martinikerk: ds. R.P. Wind

Zondag 29 oktober

10.00 uur Martinikerk: ds. S. Ypma

9.30 oere Niklaas Tsjerke Hjerbeam: dhr. B. Akkerman, It Hearrenfean

BIJ DE DIENSTEN

Zondag 8 oktober

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Sytze Ypma

Ouderling van Dienst: Marije Miedema-Epema

Diaken: Djoke de Boer, Willem Koopmans

Lector: Sophie Bartlema

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: Kees Stal

Geluid en camera: Jan Eising en Bram Boekema

Klokluider: Derk Boddeüs

Koffieschenken: Maaïke van Dijk en Klaas Elting, Aukje van Nimwegen

Koffiedrinken na de dienst

Op deze derde zondag van de kerkelijke herfst zitten we in de oogstteksten. Jesaja zingt in hoofdstuk 5 het lied van de wijngaard, we lezen vers 1 t/m 7. Ook Mattheus vertelt ons deze zondag over een wijngaard en tilt deze op het niveau van een gelijkenis, Mattheus 21: 33-43. Opmerkelijk en begrijpelijk stopt de lezing daar volgens het oecumenisch leesrooster. Vers 44 is te erg om te lezen, moet men hebben gedacht. Wij lezen hem wel, want hij hoort erbij.

ds. Sytze Ypma

Zondag 15 oktober

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Sytze Ypma

Ouderling van Dienst: Seerp Broersma

Diaken: Annet Walinga, Hiele Walinga

Lector: Hiele Walinga

Organist: Bauke van der Meer

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: ZWO, Blessed Generation, zie uitgelicht in deze Binding

Koster: Sikke Dijkstra

Beeldpresentatie: Kees Stal

Geluid en camera: Jan Roorda en Jan Eising

Klokluider: Rikert Nijkamp

Koffieschenken: Klaas Tijtsma en Leny Verheul, Sjoerd en Griet Damstra

Koffiedrinken na de dienst

En dan staat daar ineens een kleinood op het leesrooster, Titus. Titus kreeg een brief van Paulus, als een soort interim predikant heeft hij de opdracht om het kerkelijk leven op Kreta op te bouwen. Dat eiland had de naam dat de bewoners het met de waarheid niet zo nauw namen. Van hun leiders vraagt dit juist geloofwaardigheid en waarachtigheid, geen simpele taak. De gelijkenis van het koninklijke bruiloftsmaal uit Mattheus 22: 1-14 leert dat mensen vaak te bezet zijn met of vol zijn van alledaagse dingen om open te kunnen staan voor Gods boodschap. Deze gelijkenis vertelt dat een excuus een makkelijk wapen is om de uitnodiging van Godswege te ontduiken.

ds. Sytze Ypma

Zondag 22 oktober

Martinikerk 10.00 uur:

Voorganger: ds. Roger Wind

Ouderling van Dienst: Gerard de Raaf

Diaken: Bettie Vlieger, Willem Koopmans

Lector: Hessel Yntema

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie, zie uitgelicht in deze Binding

Koster: Appie Reitsma

Beeldpresentatie: Sybe Swart

Geluid en camera: Dick Tolsma en Jan Eising

Klokluider: Onno de Vegt

Koffieschenken: Jan Havenga, Lies Benders, Jeanet Veenstra

Koffiedrinken na de dienst

Praktische aanwijzingen voor alledag geeft Jezus ons in Matteüs 22 : "Geef de keizer wat des keizers is en Gode wat Gods is". En wat dat dan is, daarover willen we vanmorgen nadenken.

We lezen ook weer uit het korte briefje van Paulus aan Titus, net als vorige week en volgende week. In dit tweede hoofdstuk geeft Paulus allerlei praktische aanbevelingen die ons wel even de wenkbrauwen doen fronsen. Over slaven en over de rol van de vrouw bijvoorbeeld. De verbinding daarvan met het Evangelie en de vertaalslag naar ons leven, dat is de opgave voor deze ochtend.

We bidden en luisteren naar orgelmuziek en zingen ook verschillende psalmen en als slotlied: "Samen in de naam van Jezus". Zo willen we vieren en gemeente zijn!

ds. Roger Wind

Zondag 29 oktober

Martinikerk 10.00 uur:

Afscheid en bevestiging ambtsdragers

Voorganger: ds. Sytze Ypma

Ouderling van Dienst: Rolf Bremmer

Diaken: Djoke de Boer, Jellie Banga

Lector: Sophie Bartlema

Organist: Jochem Schuurman

1^e Rondgangscollecte: kerk

2^e Rondgangscollecte: diaconie

Koster: Arjen de Boer

Beeldpresentatie: Harmen Westra en Sybe Swart

Geluid en camera: Berend Bosgra

Klokluider: Femme Nauta

Koffieschenken: Matty Tasma, Elly van den Bos, Martha Burggraaff

Koffiedrinken na de dienst

Tijdens deze dienst nemen we afscheid van een aantal ambtsdragers, die zich een heel lange periode hebben ingezet voor het gemeentewerk. We lezen twee prachtige teksten. De eerste komt uit Deuteronomium 6: 1-9 en de tweede uit Mattheus 22: 34-46. Al met al wordt het een bijzondere dienst.

ds. Sytze Ypma

Zondag 29 oktober

Martinikerk 19.30 uur

Fryske Vesper

In fesper is in moment fan stilte, besinning en rêst. It is in jûnsgebed. In gebed yn it tsjuster. It wurd komt fan it Latyn, fan 'vespera' dat jûn betsjut. Wy besykje fan de vespertsjinsten in liturgysk moai gehiel te meitsjen, mei in soad omtinken foar stilte en muzyk. Op dizze manier is elke vesper in ynspirearjend begjin foar de nije wike. Jo binne fan herte útnoege om hjiroan mei te dwaan. (folgende datum: 12-05-2024)

Tjalling de Jong, Djoke Travaille, Jochem Schuurman en ds. Sytze Ypma

De diensten worden uitgezonden via www.kerkomroep.nl en via www.youtube.com

WIJK NOORD

Onder Wijk Noord vallen:

Kaatsersbuurt

ouderling: mw. H.G. Joustra

Sexb. Vaartplan

ouderling S. Broersma

**Keningspark, Kening State
Het War**

ouderling H. Dijkstra-van der Zee

Hamburgerrak

pastoraal bezoeker J. Speelman

Professorenbuurt

ouderling S. Broersma

Schalsumerplan

vacant

**Saxenoord en
Saxenstate**

pastor I. Douma, ouderling H. Visser

Froonacker

ouderling A. Douma-Miedema

WIJK ZUID

predikant: ds. S. Ypma

Onder Wijk Zuid vallen:

Binnenstad Vliet / Tuinen / Dorpen	ouderling Tj. Fokkema pastoraal bezoeker H.E. Bron
Catsbuurt / Frisia	
Parkbuurt Noorderbleek Oostwoudbuurt	ouderling: P. Sieperda-Breidenbach
Bangabuurt en Roordastate	pastoraal bezoeker H. Bartlema
Watertorenbuurt	vacant
Plan Zuid en Over de Brug	vacant
Theresia	pastoraal bezoeker mw. S. Oosting
Tzum	pastoraal bezoeker L. Benders-van der Wal
Botniahuis	pastoraal bezoeker L.G. Visser-Attema
Parkstate/Sjaerdema	ouderling: P. Sieperda-Breidenbach
Westerpoort	pastoraal bezoekers J. en A. Osinga-Boomsma

Contactpersonen gezocht m/v Wijk Zuid

Beste mensen,

Een aantal wijken in Wijk Zuid zijn vacant voor wat betreft een wijkdame of -heer.

Het betreft onder andere: Zuiderkade, Noorderbolwerk, Ockingahiem, Vijverstraat.

Het zijn niet veel adressen en ook een splitsing is mogelijk.

Voor informatie omtrent de werkzaamheden kunt u terecht bij het kerkelijk bureau of bij ouderling Tjerk Fokkema.

Met vriendelijke groet,
Tjerk Fokkema, ouderling
Yteke Waltje, kerkelijk bureau: 0517 393200 ('s morgens)

Bericht vanaf de Zilverstraat

Het is alweer enige tijd geleden dat ik iets in de Binding schreef. Na een intense zomer kan ik u vertellen dat het goed met me gaat. Verdriet draag ik met me mee maar dankbaarheid om wat geweest is, maakt dat ik mijn weg kan vervolgen. Mijn werkzaamheden voor het ouderenpastoraat zijn inmiddels hervat

en samen met het pastorale team zetten we de koers uit voor het nieuwe kerkelijk seizoen. Daarbij laten we ons leiden door het jaarthema van de PKN: 'Samen getuigen van geloof, hoop en liefde'. Dit thema zal ook tot uitdrukking komen in de koffiemorgens en vieringen. Ik zie ernaar uit om u dan te verwelkomen want: Geloven doen we niet in ons eentje, maar sámen, met elkaar! Moge God ons daarin bemoedigen opdat we levende getuigen zijn van Zijn Woord.

Ontvang een hartelijk groet van Ilse Douma

Vieringen in de diverse huizen:

Theresia: 13 okt. om 19.00 uur o.l.v. ds. Ypma

Roordastate: 27 okt. om 19.00 uur o.l.v. ds. Ypma

Froonacker: 27 okt. om 10.00 uur o.l.v. ds. Wind

Saxenoord: 20 okt. om 16.00 uur o.l.v. ds. Wind

Afspraken over begrafenissen

In onze gemeente zijn er regelmatig begrafenissen. Om dit als pastores samen te kunnen dragen, hebben we daar de volgende afspraken over gemaakt:

1. Ds. Sytze Ypma verzorgt de rouwdiensten van gemeenteleden in wijk Zuid en uit de dorpen.
2. pastor Ilse Douma verzorgt de rouwdiensten van gemeenteleden woonachtig in Saxenoord en Saxenstate.
3. Voor Wijk Noord zijn de rouwdiensten in overleg.

Met een hartelijke groet,

ds. Sytze Ypma
pastor Ilse Douma

UIT DE KERKENRAAD

Voorzitter : Rolf H. Bremmer
Secretaris: Piety Sieperda-Breidenbach
e-mail: scriba@pkn-franeker.nl

Notulist

De kerkenraad was al een poosje op zoek naar een notulist voor de vergaderingen van de kerkenraad. Dat is gelukt! Tineke de Vries-Visser heeft zich beschikbaar gesteld om te notuleren. Zij zal in samenwerking met de scriba de verslagen maken van de vergaderingen van de Kleine Kerkenraad. Prachtig dat Tineke deze taak op zich wil nemen. Dank daarvoor en welkom!

Namens de kerkenraad,
Piety Sieperda

Op 14 september was het dan zover!

De eerste zogenaamde `Grote Kerkenraad`. Een feestelijk moment: dus start met een petit-fourdje `oranjekoek`. De volledige Kerkenraad die in deze samenstelling 3x per jaar bij elkaar komt, in tegenstelling tot de `Kleine Kerkenraad`, die het dagelijks bestuur vormt in de vertegenwoordiging van de Protestantse Gemeente Franeker.

De `Grote Kerkenraad` geeft voor beslissingen een groot mandaat aan het Dagelijks Bestuur. De bijeenkomsten van de Grote Kerkenraad zullen dan ook vaak thematisch zijn. Een bepaald onderwerp bespreken. Dat gebeurde ook de 14de september onder leiding van ds. Henk van den Bosch en ds. Sytze Ypma met als thema: roeping en ambt.

Gesprek over Roeping en Ambt

Met behulp van een PowerPoint presentatie werden vragen gesteld aan de Kerkenraadsleden. In kleine groepjes gaan we uiteen om te delen wat ambt en roeping voor ieder persoonlijk betekent: wat is onze drijfveer en weten we ons geroepen? De belofte van roeping als basis onder het ambt. Plenair worden de punten uit de gespreksgroepjes gedeeld. Vervolgens leest ds. Henk van den Bosch het gedeelte over het teken van de broden uit Marcus 6 : 30-44 en geeft daarbij uitleg. Wat heb je al? Wat is er wel en wat zegt het delen van brood en vis ons in het werk in de gemeente? In de groepjes spreken we verder en plenair horen we de korte reacties.

Het werd een indrukwekkende uitwisseling van gedachten, getuigenissen van geloof en persoonlijke verhalen. Inspirerend om dit van elkaar te horen en daardoor een nog beter begrip voor elkaar en elkaars drijfveren. Nog meer verbinding, nog meer vertrouwen. KORTOM: een prachtige start van de Grote Kerkenraad.

Organisatie PGF en de taken van de Grote Kerkenraad / Kleine Kerkenraad

Ds. Henk van den Bosch geeft korte uitleg over een schema met daarin aandacht voor Verantwoordelijkheden en Taken die duidelijk moeten worden. De verantwoordelijkheid en besluitvorming ligt grotendeels bij de Kleine Kerkenraad. De Grote Kerkenraad gaat over:

- de opbouw van de gemeente in de wereld
- de zorg voor de dienst van Woord en Sacramenten
- besluiten, na de gemeente gehoord te hebben, over o.a. het beroepen van een predikant, het sluiten/verkopen van een gebouw, etc. (willekeurig voorbeeld)

Voor alle leden van de Kerkenraad en ook de gemeenteleden, zal het wennen zijn: die veranderingen achter- en voor de schermen. Als je iets gaat veranderen kan dat ook als onwennig overkomen. Je bent het altijd anders gewend geweest en `Waarom moet het nu anders!`. Dat is altijd zo en toch: we hebben geluisterd naar de gemeente en hebben opnieuw onze koers bepaald voor de toekomst en de essentie blijft ons Geloof in God, zijn Zoon Jezus Christus en de Heilige Geest. En ook gemeente zijn, waarin we oog hebben voor elkaar, waar we nog meer verbinding met elkaar willen hebben, nog beter willen communiceren. Ook een gemeente, naar die wens hebben we goed geluisterd, die midden in de Franeker gemeenschap wil staan. Die ook jongeren graag betreft bij de gemeente. En zo meer. Ik heb daarover al het nodige in vorige uitgaven van `de Binding` geschreven.

Reken maar, dat het met vallen en opstaan gaat. Dat het moet gaan wennen. Hebben we daarvoor geduld, luisteren we naar elkaar, steunen we elkaar, dan zijn we SAMEN STERK!

Verlenging verbintenis met ds. Henk van den Bosch als interim-predikant

In het hele veranderingsproces, dat dus nog in volle gang is, hebben we beargumenteerd, waarom we graag willen, dat ds. Henk van den Bosch ons nog 3 maanden blijft helpen. Er moeten nog stappen worden genomen. Enkele daarvan:

Stappen:

- Gedetailleerd organogram (alle namen/contactgegevens van WIE doet WAT in onze gemeente)

- Taakverdeling Grote Kerkenraad / Kleine Kerkenraad
- Taken en bevoegdheden vastleggen in de plaatselijke regeling

Ds. Henk van den Bosch en de Kerkenraad waren het hier helemaal over eens en we zijn blij, dat hij bereid is ons de komende 3 maanden verderop te helpen.

Jeugdraad

Bij het nieuws vanuit de Jeugdraad, verderop in `de Binding`, leest u over de Kinder Neven Dienst en het terugbrengen (voorlopig) van 1x per maand en wel in standhouden van de KND in projectweken (bijvoorbeeld voor de Advent/Kerst) Omtrent dit onderwerp best nog wel discussie.

Fijn is ook, dat twee mensen zich bereid hebben verklaard, de Jeugdraad te willen versterken.

Invulling ambten: goed nieuws!

Sebastiaan Douma, 8 jaar `onze` penningmeester in het College van Kerkrentmeesters (en Hoe!) stopt daarmee en meteen heeft hij zich bereid verklaard, voorzitter te willen zijn van het College van Kerkrentmeesters (met volledige instemming van het College) God voorziet! En ja, ook voor de taak van penningmeester heeft zich een gemeentelid bereid verklaard dit te willen gaan doen. Geweldig!

Afscheid ambtsdragers

Door mij werden, ieder afzonderlijk, toegesproken de ambtsdragers/kerkenraadsleden die eind oktober 2023 formeel afscheid nemen in de eredienst, te weten:

Akke Douma, ouderling gedurende 8 jaar, wat is ze trouw geweest! Dick Tolsma, 9 jaar actief in het College van Kerkrentmeesters en lang als voorzitter van het College: wat is er veel dankzij hem tot stand gebracht; Sebastiaan Douma, die het schip van de Protestantse Gemeente met zijn adviezen en expertise, financieel geweldig op koers heeft gehouden; Willem Koopmans, 12 jaar diaken en voorzitter van de Diaconie, daarvoor ook al totaal zo'n 6-8 jaar in het ambt en fulltime vrijwilliger in onze gemeente, Ik sprak hen allen uitgebreider toe en heb hen namens onze gemeente overladen met dank voor alles wat ze voor de gemeente hebben gedaan, hun trouw en hen allen Gods Zegen gewenst! Allen ontvingen een bos bloemen.

Het was geen afscheid, maar ook zetten we in het licht `onze` ouderling en scriba Piety Sieperda-Breidenbach. Een tomeloze inzet op diverse fronten! Echt Geweldig!

Buiten de vergadering werd op 22 september door mij een bos bloemen overhandigd aan Yteke Waltje. Behalve dat ze jarig was ook erkenning van de belangrijke rol die zij speelt in het Kerkelijk Bureau. Een spin in het web van onze kerkelijke organisatie. Iemand die niet op uur of tijd kijkt, zeer betrokken en meedenkend. Respect ook voor haar!

Ook voor ondergetekende, het was een verrassing, een toespraak van ds. Sytze Ypma en als cadeau twee mooie boeken. 24 mei 2022 aangetreden als tijdelijke voorzitter, ik stopte per 1 oktober 2023 en heb het stokje overgedragen aan Rolf Bremmer. Ik kan niet anders zeggen: ik heb genoten van deze periode als voorzitter van onze gemeente. Wat heb ik de gemeente beter leren kennen, wat zijn er mooie verbindingen ontstaan, wat heb ik genoten van de inzet van heel veel vrijwilligers, wat fijn dat we ds. Sytze Ypma als voorganger hebben en geweldig samengewerkt met de Kerkenraad en ds. Henk van den Bosch. We kwamen wat hindernissen tegen op de weg van ons als gemeente en wat zijn we sterk en wat is er een mooi toekomstperspectief met straks een team met 2 predikanten, Ilse Douma voor het ouderenpastoraat en een jongerenwerker. Laten we ons leiden door God, Zijn Zoon Jezus en de Heilige Geest! God voorziet!

Dank voor het in mij gestelde vertrouwen en nu, in het vervolg wat minder lange teksten in `de Binding` en weer verder (met enthousiasme) als voorzitter van de Diaconie. Nu eerst enkele maanden naar het kinderkuis in Thailand. Ik houd jullie op de hoogte!

Hartelijke groet,
Wessel Veenstra

Afscheid van Wessel Veenstra als interim-voorzitter

Tijdens de dienst van zondag 29 oktober nemen we afscheid van een aantal ambtsdragers en hadden we normaal gesproken ook afscheid genomen van Wessel Veenstra als interim-voorzitter. Maar omdat Wessel op 10 oktober afreist naar Nikky's Place, hebben we tijdens de startzondag afscheid van hem

genomen en hem heel hartelijk bedankt voor de bezielende wijze waarop hij als een ware crisismanager is opgestaan en verantwoordelijkheid nam toen onze gemeente in zwaar weer belande. Hij liet zich leiden door de Heilige Geest. Wat hebben we aan hem een kapitein gehad die het schip van onze kerkgemeenschap op koers hield. Bewonderenswaardig was de wijze waarop Wessel ieder steunde en opzocht. Ook was hij het die op doortastende wijze zetten op het bestuurlijke schakbord deed. Menig keer herkende ik de detective of rechercheur in onze interim. Hij kon op een wijze 'waarom' zeggen, die ik niet kende. Bovenal gaf Wessel op bevlogen en gepassioneerde wijze leiding aan de vergaderingen, altijd inhoudelijk gedegen voorbereid. Wessels credo was open communicatie en zelf gaf hij hierin het grote voorbeeld. Hij nodigde anderen uit dat ook te doen.

Wat kerkenraadsleden niet snel zullen vergeten, zijn de mails die Wessel rondzond, noem het gerust epistels. Het was ongelooflijk hoe nauwgezet die van opzet en inhoud waren. En toen met de vluchtelingen crisis de berichten en noodkreten uit ter Apel kwamen en het COA een appèl op de kerken deed, organiseerde Wessel in zeer korte tijd een groep vrijwilligers die in Bloemketerp drie of vier vluchteling gezinnen hielpen opvangen.

Vanaf deze plek willen we als kerkenraad Wessel bedanken voor zijn grote inzet, en we wensen hem een heel mooie tijd toe tijdens zijn twee maanden durende verblijf in Nikky's Place in Thailand.

Intussen heeft Wessel zijn voorzitterschap overgedragen aan Rolf Bremmer, we zijn heel blij dat die de voorzittershamer heeft willen overnemen en heten hem van harte welkom op deze plek.

Namens onze kerkenraad wensen we Wessel en Loes een goed bekomen van deze inspanningen toe en Gods zegen op hun pad.

ds. Sytze Ypma

Opgang Vluchtelingen in Franeker

Vrijwilligers gevraagd!

Nog steeds hebben we de zorg als Protestantse Gemeente voor het Libische gezin, dat sinds eind oktober 2022 woont in een vakantiehuisje bij Bloemketerp. Samen met een kleine groep van vrijwilligers, bestaande uit gemeenteleden van diverse kerken in Franeker en van buiten de kerk, werkt het team perfect met het gezin.

Het gezin bestaat, zoals ik al eens vertelde, uit vader, moeder en twee jongetjes (nu 7 jaar). Het is een tweeling. Ze gaan naar school op de Kabas. Vader werkt als vrijwilliger in de kringloopwinkel aan de Voorstraat. Nog steeds wacht het gezin op een beslissing van het COA en de onzekerheid over WEL of NIET mogen blijven.

De nood in Ter Apel, kon u ook lezen in de media, is hoog. Als Kerkenraad is er weer draagvlak om nog enkele gezinnen op te vangen op Bloemketerp. Alleen onder voorwaarde, dat er genoeg vrijwilligers zijn. We willen weer een team van circa 15 vrijwilligers, naast het bestaande team samenstellen. Met meer mensen is het aantal vrijwilligersuren beperkt en voor ieder te doen. Samen met Connexa, `de Skûle` willen we het team samenstellen en coördineren en begeleiden. Dus, er is kennis en expertise en goede ondersteuning.

Heb je belangstelling, wil je meedoen? Stuur een mail aan het kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl met je naam en contactgegevens en we nemen dan contact met je op.

Zondagmiddag 1 oktober vierden we de verjaardag van de tweeling en kregen ze als cadeau een nieuwe kinderfiets, mede gesponsord door Nico van der Woude. Kijk maar even mee.

Wessel Veenstra

COLLEGE VAN KERKRENTMEESTERS

Voorzitter: Dick Tolsma
Secretaris : Janny de Vries-Fokkema
e-mail: secretaris.krm.pgf@outlook.com
Penningmeester: Sebastiaan Douma

Verlichting in het koor

Mogelijk hebt u al gezien dat er nieuwe verlichting is aangebracht in het koor. Een aantal spots die tijdens de dienst, en de spots die alleen bij optredens van koor of orkest werden gebruikt, zijn vervangen door zuiniger ledlampen, die ook nog makkelijker kunnen worden bediend en gedimd. Ook voor de preekstoel, en dus de voorganger!, is de belichting aangepast, en kan nu worden bijgesteld, zeker wanneer de kruin toch iets te glimmend in beeld komt. Waar we erg blij mee zijn: de extra spots die bij acht zuilen van het koor zijn aangebracht en die van onderaf deze verlichten en zo de schoonheid van het koor kunnen accentueren. Deze spots kunnen zowel gedimd als ook in kleur worden ingesteld. Daarmee kan de verlichting bijdragen aan de liturgie van de eredienst en aan de presentatie bij concerten en overige bijeenkomsten die in ons kerkgebouw worden georganiseerd.

Er is meer waaraan de afgelopen weken hard is gewerkt. Zo is de achterste kerkbank waar de apparatuur staat opgesteld voor geluid, opname en presentatie aangepast, zodat er meer ruimte is voor de apparatuur zelf én de mensen die aan de knoppen zitten. De wens voor deze aanpassing ontstond al in coronatijd, maar soms gaan zaken niet sneller. Nu is dat toch gerealiseerd en heeft men ook het nieuwe mengpaneel hierin kunnen installeren.

Veel van al deze werkzaamheden zijn gedaan in eigen beheer: door vrijwilligers en door onze koster. Dit spaart veel kosten! Nu u dit stukje leest is het seizoen voor de openstelling alweer achter de rug en heeft de Startzondag het winterseizoen ingeluid. Het is de inzet van al onze vrijwilligers die veel mogelijk maakt, onder andere ook bij de aanschaf van de verlichting. Niet alles kon ermee worden gedekt, maar er was wel een mooi startbedrag!

Nieuwe penningmeester

Afgelopen week hebben Sebastiaan en ik een mooi gesprek gevoerd aan de Albrondalaan. Douwe Wijnalda, onze vorige penningmeester, had ergens laten vallen heel misschien toch weer een keer het College van Kerkrentmeesters te willen helpen. Die kans moesten wij uiteraard met beide handen aangrijpen, want zoveel kennis en ervaring, dat kunnen wij nu zeker gebruiken. En inderdaad, Douwe wil (bij gebrek aan beter) inderdaad weer de rol van penningmeester op zich nemen. Wij zijn daar erg content mee en hebben de kerkenraad inmiddels op de hoogte gesteld.

Groot onderhoud De Rank

Ondertussen is er gestart met het groot onderhoud van De Rank. De buitengevel wordt opgeknapt, enkel glas wordt vervangen door HR++, kozijnen worden waar nodig vervangen en rondom wordt er geschilderd. De volgende stap is het verduurzamen. In het kader hiervan hebben we een subsidie aanvraag

ingediend bij de Provincie Fryslân. Onze ambitie is om De Rank gasloos en energie neutraal te maken en voor deze investering is een subsidie erg gewenst.

Terugblik van de voorzitter

September 2014, negen jaar gelden alweer, was mijn eerste vergadering in het College van Kerkrentmeesters. En wat is er veel gebeurd in die tijd. Ik doe vanaf eind oktober een stap opzij en dat is een mooi moment om terug te blikken.

Tweehonderd vergaderingen met een meervoud aantal besluiten, drie secretarissen, twee penningmeesters, twee organisten, drie kosters, twee medewerkers kerkelijk bureau, een JOP-er, een jeugdwerker, een ouderenpastor en een medewerker in het ouderenpastoraat, vier predikanten, waarvan drie gingen, 2 interim predikanten, meerdere ambulante predikanten, drie scriba's en vier(!) voorzitters van de kerkenraad (interimmers meegeteld), niet te vergeten de talloze vrijwilligers, tien keer actie kerkbalans met een totale opbrengst van 2,7 miljoen, allemaal verantwoord ingezet voor de groei van onze gemeente. Zilverstraatkerk verkocht, oude pastorie verhuurd, nieuwe pastorie aangekocht, De Rank vernieuwd en plannen gemaakt voor verduurzamen, Techniek vernieuwd, met de Academie een nieuwe invulling gevonden voor de Botniastins. Te veel bijna om op te noemen, en als ik terugkijk dan bekruipt mij een zeer voldaan gevoel. Wat een intense tijd maar wat ook een mooie tijd. Als Kerkrentmeester zit je in het hart van het bestuur van de gemeente. Je gedachten, opmerkingen én handelen doen ertoe. En je doet het niet alleen maar in een goed werkend team. Heel veel steun heb ik altijd gehad aan mijn secretarissen, Maaïke, Tea en Janny. Naast een drukke baan is het erg fijn als iemand je nog even attendeert op openstaande punten. Met Sebastiaan (8 jaar onze penningmeester) had ik een directe telefonische lijn, veel werd tussen de bedrijven door (even) behandeld, en voor de nodige ontspanning vinden wij elkaar in klassieke concerten. Johan en Jelle-Jan behandelen de gebouwen alsof het hun eigen is. Ans onderhoudt de contacten en ontlast de secretaris en Jacob is en blijft onze trouwe skriuwer. Altijd heb ik met veel plezier mogen werken in de gemeente, en al was het niet altijd makkelijk, we kwamen er altijd samen uit. "Waarom stop je dan?", werd er mij de laatste tijd vaak gevraagd. Mijn visie op een bestuursfunctie is om dit niet te lang te doen, voor dat je er erg in hebt zit je op je eigen eiland en dat kan je visie vertroebelen. Uiteraard was het spannend om te zeggen dat je stopt. Hoe nu verder? Ik ben ervan overtuigd dat er altijd nieuwe mensen zullen opstaan om zijn of haar schouders er weer onder te zetten. En met enige trots kan ik zeggen dat Sebastiaan deze taak op zich wil nemen. Sebastiaan, ik heb het vaker gezegd, maar deze rol past jou als een jas en ik heb er het volste vertrouwen in dat jullie werk de komende periode tot een zegen zal zijn voor onze gemeente. Voor de rest dank ik iedereen voor het in mij gestelde vertrouwen - ik haw it mei nocht en wille dien - en in het bijzonder mijn vrouw Caroline, want wat moest jij mij vaak missen, wat moest je veel aanhoren en wat hielp je me weer relativieren.

Tige tank allegear en oant sjen, meastentiids efter yn tsjerke.

Dick Tolsma,
aftredend voorzitter College van Kerkrentmeesters

INCASSOKALENDER

FONDS:

INCASSODATUM:

**ACTIE KERKBALANS
ZENDING**

**27 OKTOBER
27 OKTOBER**

COLLECTEN EN GIFTEN

13 augustus	Diaconie	€ 255,75
13 augustus	Kerk	€ 286,60
20 augustus	Diaconie	€ 308,00
20 augustus	Kerk	€ 325,76

27 augustus	Diaconie	€ 301,53
27 augustus	Kerk	€ 290,71
3 september	Diaconie	€ 284,85
10 september	HA coll, KIA Moldavië	€ 668,23

Collecte dienst Saxenoord, 15 september: € 67,35 voor Wilde Ganzen

Voor alle ontvangen giften via de bank en via de QR-codes en via de ponkjes en schalen in de kerk, heel hartelijk dank!

Collectebonnenverkoop: Kerkelijk Bureau, Zilverstraat 36 (tijdens kantooruren tussen 09.00 uur en 12.00 uur). Er zijn drie soorten bonnen (€ 0,50; € 1,00; € 2,00 per bon); op een kaart zitten 20 bonnen. Betaling bij voorkeur per bank NL37 RABO 0320 4020 29 o.v.v. het aantal bonnen.

DIACONIE

Voorzitter: Wessel Veenstra

Secretaris: Djoke de Boer-Boutsma

OOGSTDIENST 2023

Zondag 5 november is het oogstdienst. Met elkaar willen wij dit deze zondag weer in dankbaarheid vieren. Dit brengen wij tot uitdrukking door onze zieken, ouderen en gemeenteleden welke het laatste halfjaar een dierbare verloren hebben, een fruitbakje te bezorgen.

Zoals bekend brengen we de bakjes zondag na de kerkdienst op de aangegeven adressen.

Velen rekenen altijd weer op uw komst en bij sommigen staat de koffie al klaar.

Zaterdag 4 november kunt u, tussen 10 en 12 uur, het fruit naar de kerk brengen. Graag via de achter ingang van de Martinikerk. Eventuele giften voor de aankoop van fruit zijn uiteraard ook van harte welkom.

's Middags worden de bakjes door een 10-tal vrijwillig(st)ers klaar gemaakt.

In de namiddag neemt de diaconie de bezorging in Saxenoord, Saxenstate, Froonackerflat, Westerpoort en Botniahuis op zich.

De resterende bakjes staan zondagmorgen keurig uitgesteld, voorzien van een sticker met naam en adres, op lange tafels achter in de kerk. Dit geeft altijd weer een feestelijk gezicht.

De bedoeling is dat u na de kerkdienst de resterende bakjes meeneemt naar het aangegeven adres.

Een kleine moeite waar u veelal veel dankbaarheid voor terugkrijgt.

We hopen weer veel fruit (of giften) te mogen ontvangen. Giften kunt u ook overmaken op rekeningnummer NL37 RABO 0320 4020 29 t.n.v de Ziekendienst

Zo laten we zien dat we samen gemeente zijn!

Mocht u zich echter als "oudere" (80 +) nog zo jong voelen en liever nog geen fruitbakje wilt ontvangen, dan kunt u dit kenbaar maken bij de ziekendienst.

Voor vragen kunt u altijd terecht bij;

Lotty de Beer

Aukje van Nimwegen

Nellie Ferwerda

Tine Palma

Jubileumfeest 20 jaar Stichting Blessed Generation gevierd in de Martinikerk op 16 september

Ria en Fester van de Heerengracht werken al 23 jaar voor Keniaanse weeskinderen en 20 jaar geleden is de partner organisatie stichting Blessed Generation Nederland opgericht. Dit mocht gevierd worden!

Ria aan het woord:

Mensen uit het hele land kwamen naar het prachtige Franeker om het jubileum van Blessed Generation te vieren.

De PKN kerk in Franeker stelde de Martinikerk en De Rank beschikbaar voor dit feest. Ook hadden ze vrijwilligers die de koffie en thee en fris wilden verzorgen alsook de lunch. De boodschappen zijn betaald door de Poiesz supermarkt – en dan ben je al een heel eind op weg als het gaat om de organisatie van het feest. Stoelen en tafels klaarzetten – projectoren en schermen en muziek: al dat werk namen de vrijwilligers van de kerk Blessed Generation uit handen.

We kunnen terugkijken op echt een geweldige dag. Een dag waarop we mensen mochten ontvangen in de kerk en ook zangeres Melanie Ryan aanwezig was en loco burgemeester Kees Arendz. Een vossenjacht door deze van oudsher universiteitsstad waarbij de vossen professoren waren; een bezoek aan het Planetarium en de Botniastins; wat een dag!

Bezoekers uit het hele land die bijna allemaal wel opmerkten: “Wat geweldig dat de kerk hier zo mee helpt, wat geweldig dat wij allemaal zo welkom zijn in deze prachtige 11-stedenstad.”. En dat alles onder een behaaglijk najaars-zonnetje.

Ria Fennema

Stichting PRESENT Noord-West Fryslân

Present is een landelijke organisatie voor sociaalmaatschappelijk werk, welke onderverdeeld is in regionale stichtingen. Hun missie is een brug te slaan tussen mensen die iets hebben te bieden en mensen die daarmee geholpen kunnen worden. Hun visie is een beweging op gang brengen waarbij steeds meer mensen het vanzelfsprekend vinden om naar elkaar om te zien.

De diaconie heeft de opbrengst van de collecte op zondag 24 september (oecumenische viering) gedoneerd aan deze stichting. Tevens wil de diaconie het volgende onder de aandacht brengen:

Op dit moment is er een vacature voor een algemeen bestuurslid. Dit kan ook een aspirant bestuurslid zijn. Een aspirant bestuurslid draait een poosje mee met het bestuur om te kijken of dit een functie is die bij iemand past. Het bestuur heeft 2 maandelijks overleg (uitgezonderd juli/augustus) en houdt tussendoor de vinger aan de pols door af te stemmen met de algemeen coördinator. Reactie graag via info@presentnwf.nl

HUIS-AAN-HUIS COLLECTE

In 2021 heeft de diaconie mee gedaan aan de landelijke huis-aan-huis collecte van Kerk in Actie. Veel gemeenteleden hebben zich toen ingezet voor vluchtelingenkinderen in Griekenland met als resultaat de geweldige opbrengst van ruim €1900.

Dit jaar heeft de diaconie besloten om weer deel te nemen en het collectedoel is dit jaar voor **kinderen in Oekraïne**. Kerk in Actie wil hen veiligheid, stabiliteit en psychosociale ondersteuning bieden. Met opvangplekken om warm te blijven. Met voedsel en zaden om te kunnen blijven eten. Met psychosociale hulp om mentaal gezond te blijven. Met scholen om te kunnen blijven leren. Met speelplekken waar kinderen kind kunnen zijn.

De collecte wordt gehouden van **20 t/m 25 november**. De contactpersonen zullen binnenkort per mail worden gevraagd om in hun straten te collecteren.

Iedereen die een steentje wil bijdragen en in de gelegenheid is om (in overleg) in een aantal straten te collecteren kan zich opgeven bij het kerkelijk bureau of bij Djoke de Boer, tel.nr 0517-393200 ('s morgens) of per mail kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

COLLECTE Zondag 22 oktober 2023

De lokale kerkgemeenschappen op Papoea (Indonesië) spelen een belangrijke rol in de samenleving, vooral in de vaak afgelegen gebieden waar onderwijs en gezondheidszorg slecht functioneren. Veel vrouwen zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van hun land en volk, en nemen sociale en pastorale taken op zich.

Kerk in Actie ondersteunt de kerk op Papoea in het toerusten van vrouwen voor deze taken. Zij kunnen een diaconale of maatschappelijke training, een alfabetiseringscursus of naailes volgen. Ook geeft de kerk vrouwen via een voedingsprogramma voorlichting over gezonde voeding.

Geef in de collecte en steun de vrouwen in de kerk in Indonesië, of maak je bijdrage over op **NL89 ABNA 0457 457 457** t.n.v. Kerk in Actie o.v.v. kerk Indonesië of doneer online.
Helpt u mee om deze collecte tot een succes te maken? **Hartelijk dank!**

Djoke de Boer

ZIEKMELDINGEN / ZIEKENDIENST

Voor **ziekmeldingen** en **ziekenbrief**, de **ziekendienst** contacten. Zij zorgen voor een attentie thuis, informeren de predikanten en verzorgen de ziekenbrief:

mw. L. de Beer-Dijkstra
mw. N. Ferwerda-Dotinga
mw. A. van Nimwegen-Vlietstra
mw. T. Palma-de Vries

KERKELIJKE STAND

MUTATIES:

Doorgeven aan:

Kerkelijk Bureau, Zilverstraat 36, 8801 KC Franeker

's morgens van 9.00-11.30 uur 0517 393200 of via kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

Wilt u liever niet dat uw jubileum of verjaardag vermeld wordt, geef dat dan even door aan het kerkelijk bureau.

Wanneer uw naam niet wordt genoemd dan staat uw huwelijksdatum niet in ons bestand en is bij ons niet bekend. Neem ook in dat geval contact op met het kerkelijk bureau.

BERICHTEN VAN ACTIVITEITEN

Zeer Geslaagde Startzondag!

Franeker - zondagmorgen 1 oktober 2023 - 08.45 uur inloop in de Martinikerk in Franeker. Waarom zo vroeg?

Ontbijt

Inderdaad, de jaarlijkse startzondag voor het nieuwe seizoen! Gestart met een prachtige en ellenlange tafel met 110 mensen aan het ontbijt. Zelfs met gekookte biologische eitjes, gratis beschikbaar gesteld door Pieter Sijbesma, bio-boer bij Tzum. Het was ronduit gezellig, veel praten, lekker eten en dus veel verbinding met opening door ds. Sytze Ypma.

Eredienst

Om 10 uur start van de eredienst met als speciale gast een van de oprichters van Victory4All, dhr. Johan Vos, die de kinderen in de kerk iets vertelde over de activiteiten en zorg voor 750 kinderen in Jeffries Bay en Humansdorp in Zuid-Afrika. Mooi orgelspel van `onze` Jochem Schuurman

Bij volledige verrassing werd ik bedankt voor het zijn van 1,5 jaar interim-voorzitter en kreeg een boek aangeboden o.a. geschreven door mijn opvolger Rolf Bremmer. Loes kreeg een bos bloemen.

Koffie en interview Victory4all

Toen met z`n allen aan de koffie, gevolgd door een interview dat ik afnam bij Johan Vos van Victory4All in bijzijn van zijn super ambassadeurs uit Franeker Sieds de Jong en Saskia de Jong. Alles over hun

activiteiten in Zuid-Afrika, hun Christen zijn en toegelicht met een filmpje, dat je ook kan terugvinden op de website en facebook. We boden hen een cheque aan van 1000 euro namens de Protestantse Gemeente Franeker, tevens de opbrengst van de collecte in deze dienst, die, met digitale stortingen, aangevuld gaat worden tot ook 1000 euro, dus een donatie van totaal 2000 euro. Grote dank van Johan namens Victory4all!

PubQuiz

Toen een hilarische PubQuiz met `petje op en petje af` en de kandidaten in de kerk waren in vorm, bijna vragen tekort in de 2e ronde om de winnaars te bepalen. Onze nieuwe voorzitter had geen petje mee en hoorde bij de winnaars, hij gebruikte een plastic wegwerp soepkommetje als hoofddekseel en onze hulpkoster Sikke Dijkstra droeg een heuse bouwhelm.

Welkom nieuwe voorzitter!

Aan mijn opvolger Rolf Bremmer gaf ik een bos bloemen. Hij is nu voorzitter en het gezicht van onze gemeente. Ik wens hem succes en Zegen!

Lunch met soep en broodjes

Gevolgd door broodjes en soep en weer ruim 100 lunchers en fijne verbindingen en lol.

Vesper (o.l.v. Ilse Douma)

Afsluitend een Vesper, geleid door Ilse Douma, bekend van ons ouderenpastoraat en pianobegeleiding door Sep Twerda. Vooral bezinning en stilte en Zegen. Het was een geweldige startzondag, met dank aan alle deelnemers en organisatoren/vrijwilligers!

PETJE AF! Een springlevende gemeente!

Wessel Veenstra

Naar Schier met de 20+ groep

Op zaterdag 16 september gingen we met een deel van de 20+ groep op pad naar Schier. Doel van dit uitje was samen onderweg zijn, bijpraten, van elkaar horen hoe het gaat. Ook hadden we een afspraak met een van de vijf monniken van het Klooster Schiermonnikoog. In het prachtig aan de rand van het dorp Schier gelegen klooster werden we hartelijk ontvangen door broeder Vincentius. Hij vertelde ons over zijn roeping, over hoe hij monnik was geworden en over zijn leven in gebed. Ook maakten we daar een korte viering mee. Na dit bezoek liepen we langs de Badweg richting het strand, volop napratend over de wonderlijke wereld van het monastieke leven. Vragen die wel op de tong hadden gelegen maar toch niet gesteld werden, kwamen alsnog aan de orde. Op het strand pakten we een terras, zoals dat heet. De zon scheen heerlijk en ook de vloedlijn trok. Met hier en daar natte broekspijpen sloten we de dag af met een pannenkoek of pizza in familierestaurant Wantij. Om halfacht namen we de langzame boot terug naar Lauwersoog, waren getuige van een wonderschone zonsondergang boven het Wad en keerden huiswaarts, het was een weldadige reis.

ds. Sytze Ypma

Avond over ziekenzalving

Is iemand onder u ziek?

*Laat hij de oudsten van de gemeente roepen;
zij moeten een gebed over hem uitspreken
en hem met olie zalven in de naam van de Heer.
En het gelovige gebed zal de zieke redden
en de Heer zal hem oprichten.
En als hij zonden heeft begaan,
zal het hem vergeven worden.*

(uit de brief van Jakobus (5, 14-15))

Jammer genoeg worden wij mensen allemaal (vroeg of laat) geconfronteerd met ziekte, lijden en dood, bij onszelf of bij dierbaren. Dit maakt vaak diepe en uiteenlopende gevoelens los: verdriet, ontmoediging, eenzaamheid, verzet enzovoort. Met een troostend woord of betekenisvol gebaar kan men laten zien dat de zieke er niet alleen voor staat. Ook Jezus was bijzonder begaan met de lijdende medemens. Dit lezen we in de talloze Bijbelse verhalen die vertellen hoe Jezus de lijdende en hulpbehoevende mens aanhoort, bijstaat en verder helpt.

Jezus geeft zijn Kerk dezelfde opdracht mee. Hij stuurt zijn leerlingen op pad om mensen te genezen en zieken te zalven met olie. In de katholieke traditie is dit nog altijd praktijk. In de protestantse traditie niet (meer). Is dat laatste een gemis?

Wat is de ziekenzalving voor sacrament? Biedt het daadwerkelijk steun? Wanneer kunnen mensen het ontvangen? Hoe verloopt het sacrament. Er kunnen vragen worden gesteld en informatie kan worden uitgewisseld.

U bent van harte welkom. Vanaf 19.15 uur wordt u ontvangen met koffie/thee. Om 19.30 uur beginnen we. Rond 21.00 uur zal de avond weer eindigen.

Datum: **Dinsdag 10 oktober 2023**
Tijd: Vanaf 19.15 uur - 21.00 uur
Plaats: Het parochiecentrum van Franeker (Godsacker 11, naast de kerk)
Leiding: Pastoor Marco Conijn en ds. Sytze Ypma

Welkom voor nieuw ingekomen kerkleden

Op **zaterdag 4 november 2023 om 14:00 uur** zal er weer een bijeenkomst worden georganiseerd voor nieuw ingekomen kerkleden. Ook kunnen (oud)kerkleden die opnieuw weer betrokken willen zijn bij de PKN Franeker zich aanmelden.

Afgelopen 13 mei werd er zo'n eerste bijeenkomst gehouden.

Dit gebeurde op een informele wijze.

Van onze kerk waren aanwezig, ds. Sytse Ypma, voorzitter Wessel Veenstra, scriba Piety Sieperda, koster Arjen de Boer en ondergetekende Gerard de Raaf als ouderling.

Onder het genot van een bakje koffie werden de nieuwe kerkleden welkom geheten.

Door de voorzitter van de kerkenraad werd uiteengezet waar de PKN Franeker voor staat. We willen een kerk voor iedereen zijn.

Aansluitend zal er ook nu weer een bezoek aan de Martinikerk worden gemaakt met een rondleiding.

Aanmelden kan via email: kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

Met vriendelijke groet,
Gerard de Raaf
ouderling PKN Franeker

ZWO

Voorzitter: Jeanet Veenstra
Penningmeester: Pieter Walinga

Bankrekeningnummer: **NL07 RABO 0313 2032 29**

ZWO koffieochtend woensdag 22 november 10.00-11.30 uur

Op woensdag 22 november van 10.00 - 11.30 uur is iedereen welkom in De Rank aan de Zilverstraat 36 te Franeker. Tijdens deze koffieochtend vertellen Jeanet Veenstra, Martha Burggraaf en Carla van der Kooi waar we als werkgroep ZWO voor staan en hoe we handen en voeten geven aan onze opdracht om er te zijn voor onze broeders en zusters elders in de wereld.

We gaan ook met elkaar in gesprek over Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking. Zijn deze woorden nog van deze tijd? Is het werk dat gedaan wordt nog van deze tijd? Wat betekenen die woorden voor u? Er is volop gelegenheid om van gedachten te wisselen en kennis met elkaar te delen.

U kunt zich opgeven door een mail te sturen naar het kerkelijk bureau kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl of telefonisch op 0517-393200 (maandag tm vrijdag tussen 08.00 en 12.00 uur).

Wijn en honing uit Moldavië

Afgelopen Avondmaal mochten we de wijn uit Moldavië schenken. Dit blijven we de komende 3 jaar doen. Zo steunen we indirect de projecten van Kerk in Actie in Moldavië.

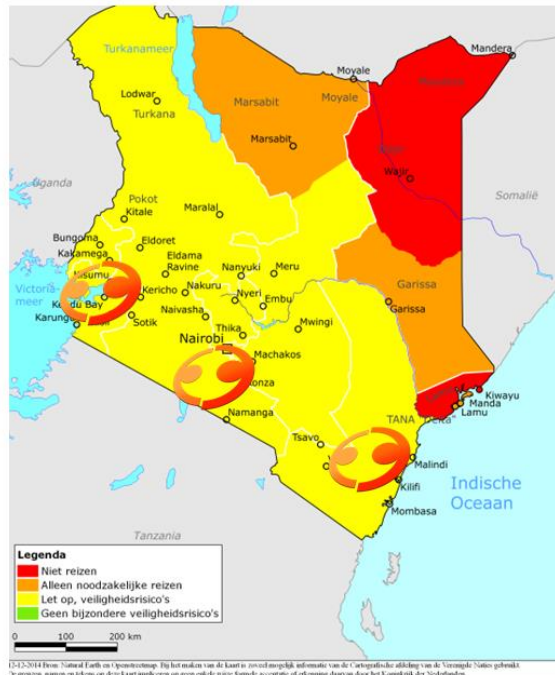
Tijdens de Agrarische Dagen heeft de ZWO op zaterdag de wijn en honing op bestelling verkocht. Er was een voorraad aangelegd en die is zo goed als uitverkocht. Er liggen nog enkele flessen wijn en honing én thee in de ZWO kast in de Martinikerk. Op = op. Volgend jaar, bij opening van het seizoen voor de zomeropenstelling van de Martinikerk, zorgen we weer voor een nieuwe voorraad in de kast én verkopen we tijdens de Agrarische Dagen weer wijn en honing uit Moldavië.

Blessed Generation in Kenia

Tijdens de collecte van zondag 15 oktober vragen we aandacht voor een ander project dat we ook 3 jaar steunen, namelijk Blessed Generation in Kenia.

Blessed Generation is een niet-gouvernementele organisatie (N.G.O.) met een Christelijke identiteit die er wil zijn voor kinderen en volwassenen ongeacht hun religieuze achtergrond. De organisatie is in de tachtiger jaren van de vorige eeuw gestart met de opvang van weeskinderen in Ruiru – een stad vlakbij Nairobi. Daar werden toen 70 kinderen opgevangen. Anno 2023 biedt Blessed Generation hulp aan ruim 1000 kinderen op drie locaties in Kenia en bestaat de hulp grotendeels uit thuiszorg.

Ruiru: opvang voor tieners en een middelbare school

Malindi (aan de Indische Oceaan): opvang voor jonge kinderen, een basisschool, pleegzorg en een outreach programma

Nyamira (nabij het Victoriameer): opvang voor jonge kinderen en een basisschool. De school is gedoneerd aan de lokale gemeenschap waardoor een unieke samenwerking is ontstaan tussen de lokale bevolking, de overheid en Blessed Generation.

Doelstellingen Blessed Generation

De hoofddoelstelling van Blessed Generation is het opvangen en begeleiden van weeskinderen en kinderen in noodsituaties voor kortere of langere duur. Dit doet de organisatie enerzijds door dag- en nachtopvang te bieden in de vorm van weeshuis of internaat en anderzijds door via het outreach programma kinderen op te laten vangen door (vervangende) ouders. Hiermee wordt opname in weeshuizen voorkomen. Onderwijs neemt in dit geheel een centrale plaats in. Blessed Generation biedt onderwijs van basisschool tot en met vervolgoedingen, inclusief universitaire studies.

“Wie helpt ons met het helpen van onze medemens? “

Rekeningnummer ZWO / Zending NL07 RABO 0313 2032 29

Jeanet Veenstra

OUD PAPIER

In het weekend van **6 & 7 oktober** en in het weekend van **3 & 4 november** staat de oud papiercontainer op de P.J. Troelstrastraat 24 (C.B.S. De Toermalijn).

Het oud papier graag **zaterdags voor 12.00 uur** bij de container brengen, deze wordt kort na 12.00 uur opgehaald. Bent u een keer te laat, neem uw oud papier dan s.v.p. weer mee.

Opbrengst oud papier juli 2023:

€ 67,50

Opbrengst oud papier augustus 2023:

€ 57,60

ALLERLEI

Martinikerk te Franeker
Sneeker Mannenkoor
Edoza
o.l.v. Jan Hibma

Orgel & Piano
Sebastiaan Schippers

zaterdag 21 oktober 2023
om 19:30

kerk open 19.00
Inclusief: koffie en thee in de pauze
Kaarten à 16,00 te bestellen:
Online op: www.pkn-franeker.nl
Bij het kerkelijk bureau, Zilverstraat 36 te Franeker
Bij de koorleden

Concert

Op zaterdag 21 oktober as. geeft mannenkoor Edoza uit Sneek een concert in de Martinikerk, een avond vol prachtige muziek.

Mannenkoor Edoza Sneek heeft een reputatie opgebouwd als één van de meest getalenteerde mannenkoren in de regio.

Met hun krachtige stemmen en professionele uitvoeringen beloven ze een onvergetelijke avond vol muzikale pracht en praal.

Dit alles onder leiding van Jan Hibma en met medewerking van Sebastiaan Schippers op orgel en vleugel.

Kaarten zijn te bestellen op www.pkn-franeker.nl

Ook verkrijgbaar bij de koorleden of op het kerkelijke bureau van de Protestantse Gemeente Franeker, Zilverstraat 36.

Sebastiaan Douma

Afscheid Classis-predikant ds. Wim Beekman

`Classispredikanten Beekman en Praamsma prediken Hoop in Franeker bij afscheid:

`Afbouwen? Nee, bidden!`

Zo `kopte` het Friesch Dagblad. In een volle Martinikerk in Franeker nam Wim Beekman zondag 3 september 2023 afscheid als Classis-predikant en nam ds. Riemer Praamsma het stokje van hem over. Beiden hielden een verhaal van hoop.

Al een half jaar geleden vroeg ds. Wim Beekman aan de Kerkenraad van Protestantse Gemeente Franeker of hij op 3 september zijn afscheidsdienst als Classis-predikant in de Martinikerk mocht vieren. Of `onze` Jochem Schuurman organist mocht zijn. Het te mogen doen in de historische Martinikerk, die de laatste jaren bekend werd door haar uitzendingen en de nodige ruimte biedt. We vonden als Kerkenraad deze argumenten nauwelijks nodig. We vonden het een eer dat ds. Beekman het afscheid wilde houden in `onze` Martinikerk. Of we nadien konden zorgen voor wat hapjes/drankjes e.d.? Natuurlijk!

Zo gebeurde het op de middag van zondag 3 september. Een gevulde Martinikerk met mensen uit allerlei PKN gemeenten in Fryslân en van daarbuiten, familie, vrienden, kennissen en relaties van ds. Beekman, die hem wilden danken en de hand schudden. Na een mooie eredienst, geleid door de voorzitter van de Classis ds. Ellen Peersmann met een overdenking van nu emeritus ds. Wim Beekman, werd formeel afscheid van hem genomen en werd ds. Riemer Praamsma als nieuwe Classis-predikant welkom geheten.

Ds. Wim Beekman en zijn vrouw hebben het geweten. Uren handen schudden en gedachten delen. Het was een lange middag, in een geweldige sfeer die eer deed aan ds. Wim Beekman, die ook veel betekende voor de Protestantse Gemeente Franeker.

Ds. Beekman schreef in zijn uitnodiging, dat hij geen cadeaus wilde en mocht men toch wat willen geven, dan een gift te doen voor het project van Wessel Veenstra, Agape Home Nikki`s Place, het kinderkuis in Chiang Mai, Thailand, waar baby`s zonder ouders of sociaal vangnet worden opgevangen. Heel vaak hiv/aids-geïnfecteerd. Een prachtige opbrengst van nu **3600 euro** kon worden overgemaakt naar de Stichting Nikki`s Friends in Nederland.

Geweldig!

Natuurlijk dank aan allen die het mogelijk maakten: namens de Classis Jelle de Jong, namens onze gemeente Arjen de Boer, Jochem Schuurman en de volledige Diaconie. Een gebeurtenis om met trots op terug te kijken en eervol om voor ds. Wim Beekman te mogen doen.

Wessel Veenstra

In rûntsje om mei de hûn....”

“Ik hew it ok altyd deen, ok al hew ik it niet deen” Dizze útspraak hearden we doe’t we hjir kamen te wenjen en der in keet fan Empatec by ús foar de doar stie, dit wie in kreet fan ien fan meiwurkers.

Ferline wike wie ik ynienen in sandaal kwyt, ik wie der wis fan dat ik se beide útdien hie yn de gong, mar doe’t ik se wer oandwaan soe, stie der mar ien mear..... Sykje, sykje, nergens te finen! Hoe koe dit no? De konklúzje wie: Joska hat der mei omsleapt. Dy komt nammmentlik altyd mei wat oansetten om dy te begroetsjen, meastal in âlde bal, in tou of sokssawat.

Mar ek op it hiem wie de skoech net te finen. Nuver, nuver, nuver.... Oant Klaas de oare deis de wash ophingje soe.... tusken it skjinne guod lei.... de skoech! Hy hie wash fan boppen falle litten – op de skuon – en alles yn ien haal yn de washmasine treaun..... de skoech wie moai skjin wurden, dat wol. En Joska? Dy tocht: “Ik hew it ok altyd deen, ok al hew ik it niet deen”....sorry Joska!

Maaike en Joska

In september kregen we van een echtpaar die hun huwelijksjubileum mochten vieren een gift van € 385,00. Super bedankt hiervoor!

Zaterdag 23 september was het weer Agrarische Dagen markt. Ondanks de regenbuien was het een zeer geslaagde en gezellige dag. Van een gemeentelid kregen we een tas vol gebreide kindersokken om te verkopen en een gift van € 10,00. Ook hiervoor dank!

Aan het eind van de dag was de opbrengst € 255,20.

Het oud ijzer heeft deze maand bijna € 200,00 opgebracht.

Heeft u oud ijzer? Er staat een kar op de oprit waar u het ijzer in neer kan leggen. Moet het gehaald worden dan kunt u bellen.

Zondag 1 oktober was het de bedoeling dat Johan en Astrid Vos samen bij de startdienst aanwezig zouden zijn. Helaas was Astrid door ziekte verhinderd. Wessel Veenstra heeft een interview met Johan gedaan, waarin over het werk van Victory4All werd verteld. Er werd een cheque van €1000 overhandigd en de collecte kwam ook ten goede aan Victory4All. Deze zal worden aangevuld tot € 1000,00. Totaal dus € 2000,00 een prachtig bedrag!

Inmiddels is er een fonds voor kinderen die in Fosterhuizen (pleeggezinnen) verblijven. Het geld hiervan wordt besteed voor aanschaf van een verjaardagscadeaus en naschoolse activiteiten. Voor dit doel is afgelopen week €2100,00 gestort.

Met een vriendelijke groet
Sieds en Saskia de Jong
saskiaensieds@gmail.com

"Open Monumentendag 2023";

samen met Jochem achter het orgel:

klokluiden met Klaas, Femme of Rikert:

OPBRENGST AD-KOFFIEVERKOOP MARTINIKERK

Op zaterdag 23 september jl. is er tijdens de Agrarische Dagen weer koffie en thee met cake of koek verkocht in de Martinikerk.

Dit alles ten bate van onze Martinikerk.

De netto-opbrengst bedroeg dit jaar **€ 389,10**

Een ieder die heeft meegeholpen op die zaterdag en/of cakes of koeken heeft gebracht wordt heel hartelijk bedankt voor zijn of haar medewerking.

Namens de organisatie,
Machteld Wijnalda-Terpstra

VROUWENGROEP “DE SCHAKEL”

Bijeenkomst in De Rank op **dinsdagmorgen 17 oktober** om 19.45 uur.

Mevrouw Joostema van Berlikum over “de elfstedentocht op de fiets” met muziek en vertelling.

Hartelijke groet,
Namens “De Schakel”, Ymkje Santema-Hogendorp

Bijeenkomst donderdag 19 oktober, 14.30 uur in De Rank.

Twee dames van de Rabobank leggen ons allerlei zaken uit, die te maken hebben met het betalingsverkeer, zodat we met die kennis onze financiële zaken zo lang mogelijk zelfstandig af kunnen handelen.

Sander de Zeeuw,
Voorzitter PCOB

AGENDA

vrijdag & zaterdag 6 en 7 oktober
oud papier

zondag 8 oktober
Radio “Eenhoorn” 9.30 uur:
ds. W. van der Heide, Sexbierum

dinsdag 10 oktober
Avond over ziekenzalving,
zie voor informatie De Binding

Rep. Mannenkoor Laus Deo
19.30 uur “de Voorhof”

donderdag 12 oktober
vergadering kleine kerkenraad

zondag 15 oktober
Radio “Eenhoorn” 9.30 uur:
ds. M. Roepers, Achlum/Hitzum

dinsdag 17 oktober
Vrouwengroep De Schakel, 09.45 uur in De Rank

Rep. mannenkoor Laus Deo
19.30 uur "de Voorhof"

donderdag 19 oktober
PCOB, 14.30 uur in De Rank

zondag 22 oktober
Joh. de Heer dienst met mannenkoor Laus Deo

10.00 uur Lollum

Radio "Eenhoorn" 9.30 uur:
ds. J. Lindeboom, Minnertsga

dinsdag 24 oktober

Rep. mannenkoor Laus Deo
19.30 uur "de Voorhof"

zondag 29 oktober

Vesper in de Martinikerk, 19.30 uur

Radio "Eenhoorn" 9.30 uur:
ds. Kl. van Marrum, Spannum/Winsum

maandag 30 oktober

Chr. Vrouwengroep Samen Sterk, 19.45 uur in De Rank

dinsdag 31 oktober

Rep. mannenkoor Laus Deo
19.30 uur "de Voorhof"

vrijdag en zaterdag 3 en 4 november

oud papier

Jeugdouderlingen: Nynke-Aly Miedema-Kamstra

Marije Miedema-Epema

Nieuws uit de jeugdraad

Beste kinderen, jongeren en ouders. Wij hebben een aantal belangrijke mededelingen die we graag met jullie delen.

Nieuwe opzet van de Kindernevendienst

Vanaf de maand oktober is er alleen op de eerste zondag van de maand kindernevendienst. We hebben in het afgelopen jaar gemerkt dat steeds minder kinderen bij de kindernevendienst komen. Dit vinden we

jammer, en tegelijk zoeken we naar nieuwe wegen, zoals hieronder door jonge gezinnen voor iets nieuws uit te nodigen: Godly Play (hieronder staat meer hierover te lezen).

Kindernevendienst blijft, maar dan in aangepaste vorm. Er zal vanaf nu dus op de eerste zondag kindernevendienst zijn én de projecten van Advent en de Veertigdagentijd blijven ook. De eerstvolgende Kindernevendienst is op zondag 5 november. Vanaf zondag 3 december is er gedurende het hele adventsproject elke zondag kindernevendienst en oppas.

Tieners in gesprek

Vanaf 10 november gaat tieners in gesprek ook weer van start. Tieners van 12 tot 15 jaar en 16 tot 19 jaar zijn welkom om aan te sluiten bij deze gespreksgroep in de Rank.

Namens de Jeugdraad, Marije Miedema

Uitnodiging voor jonge gezinnen

Datum: Zondag 12 november
Plaats: De Rank, Zilverstraat 36
Tijd: 11.00-13.00 uur

Zin in een goed verhaal?

Een goed verhaal houdt je niet voor jezelf, je wilt het delen met anderen. Je herinnert je vast nog wel de verhalen van jullie ouders en op jullie beurt zullen jullie ze ook weer doorvertellen. Dit kunnen verhalen zijn die troosten, bemoedigen en inspireren.

Een bijzondere wijze van vertellen en benaderen van Bijbelverhalen heet Godly-Play, goddelijk spel. Deze manier van vertellen vertrouwt erop dat de weg naar het verhaal niet uitgestippeld hoeft te worden, ze bevat geen conclusie of moraal.

Het verhaal wordt verteld in een kring, waarin er ruimte is om zelf na te denken en met gedachten en verbeelding te spelen. Kinderen en ouders kunnen het geheim van de verborgen aanwezigheid van God leren ontdekken in een spel van zoeken en vinden. Het is veel meer dan een verstandelijke kwestie, het is een spel, een heilig spel op zielsniveau.

Het programma ziet er als volgt uit: we luisteren naar een verhaal, we gaan het op zelfgekozen manier creatief verwerken en daarna gaan we vieren met wat lekkers in de kring.

Zijn jullie klaar voor een verhaal? Dan nodigen we jullie van harte uit om deze bijzondere vertelling mee te beleven op **zondag 12 november**.

Opgave via het volgende e-mailadres: kerkelijkbureau@pkn-franeker.nl

We hopen u te ontmoeten!

Hartelijke groet van Annemiek Heerma